

DANMARKS STATISTIK

STATISTISKE MEDDELELSER

FJERDE RÆKKE TRE OG TYVENDE BIND

ANDET HÆFTE

COMMUNICATIONS STATISTIQUES 4ME SÉRIE TOME 23 2ME LIVRAISON

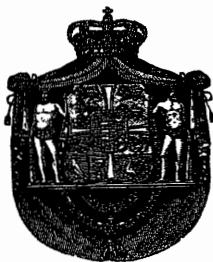
KOMMUNALE VALG

I AARENE 1905 OG 1906

ÉLECTIONS COMMUNALES EN 1905 ET EN 1906

UDGIVET AF STATENS STATISTISKE BUREAU

PUBLIÉ PAR LE BUREAU DE STATISTIQUE DE L'ÉTAT

KØBENHAVN

BIANCO LUNOS BOGTRYKKERI

1907

Forord.

Avant-propos.

I Fortsættelse af det i Efteraaret 1904 udsendte Hæfte om kommunale Valg (Statistiske Meddelelser, 4. R., 16. Bd., H. VII), som indeholdt Oplysninger om Borgerrepræsentantvalgene i København i Aarene 1895—1904, om Byraadsvalgene i Aaret 1900 af den almindelige Vælgerklasse og i Aaret 1903 af den højestbeskattede Vælgerklasse samt om Sogneraadsvagene i Aarene 1900 og 1903, meddeles i nærværende Hæfte Resultaterne af de i Aarene 1905 og 1906 afholdte Borgerrepræsentant-, Byraads- og Sogneraadsvag. Desuden indeholder Hæftet forskellige andre Data, der staa i Forbindelse med de kommunale Valg, saaledes om Antallet af Skatteydere, om Størrelsen af de Skattebeløb, der udkrævedes i 1905 for at tilhøre den højestbeskattede Vælgerklasse i de enkelte Byer m. m. Man har ikke denne Gang villet afvente en hel Valgturnus forinden Resultaternes Offentliggørelse, dels fordi der i den tidligere Publikation foreligger Sammenligningsmateriale, dels fordi der knytter sig særlig Interesse til flere af de her første Gang foreliggende Oplysninger.

Statens Statistiske Bureau, Marts 1907.

MICHAEL KOEFOED.

Adolph Jensen.

1. København.

Resultaterne af de i København i Aarene 1905 og 1906 afholdte Borgerrepræsentantvalg fremgaar af følgende Oversigt, hvor til Sammenligning de tilsvarende Oplysninger om de nærmest foregaaende Valg ere meddelte:

	Antal Vælgere	Antal afgivne Stemmer	Af 100 Væl- gere stemte
1902.....	44245	20153	45,5 pCt.
1903.....	44765	30796	68,8 —
1904.....	45686	33974	74,4 —
1905.....	49754	40174	80,7 —
1906.....	49630	36813	74,2 —

Antallet af Vælgere, som i Aarene 1902—04 var omtrent stationært, omkring 45000, steg i 1905 til henimod 50000 eller med 9 pCt. Denne ualmindelig stærke Tilvækst maa antages at staa i Forbindelse med den antisocialistiske Kandidatlistes Sejr første Gang i 1903 og den derefter følgende stærke Valgkamp og Agitation for at faa Folk til at opgive deres Skatteindtægt til 1000 Kr. for saaledes at opnaa Valgret til Borgerrepræsentationen. — I Aaret 1906 var Vælgertallet en Ubetydelighed mindre end i 1905.

Sættes Vælgertallet i de Aar, i hvilke der er afholdt Folketællinger, i Forhold til det hele Indbyggertal og til Antallet af Mænd paa 25 Aar og derover, faas følgende Procenttal:

	Antal Vælgere for hver 100 Ind- byggere	Antal Vælgere for hver 100 Mænd paa 25 Aar og derover
1870.....	5,6	23,1
1880.....	6,2	22,5
1890.....	7,1	31,5
1901.....	11,5	51,0
1906.....	13,4	59,7

Vælgertallet udgør altsaa en stedse stigende Procentdel saavel af Befolkningen som Helhed som ogsaa — med en enkelt

Undtagelse — af Antallet af Mænd over 25 Aar. For hver 100 Indbyggere var der i 1870 kun 5—6 Vælgere, i 1906 derimod 13—14; af 100 Mænd over 25 Aar var 23 Vælgere i 1870, nu derimod 60.

Den stærke Tilvækst i Antallet af Vælgere til Borgerrepræsentationen, som har fundet Sted særlig i Tiden efter 1890, forklares altsaa ikke alene ved Befolkningsforøgelsen, som forholdsvis set ikke har været nær saa stærk som Forøgelsen i Vælgertallet. Den væsentligste Grund til Forøgelsen er den stigende Velstand, der bevirker, at nu en langt større Del af Befolkningen end tidligere har en aarlig Indtægt af 1000 Kr. eller derover, hvad der er en af Betingelserne for Valgret. Saaledes udgjorde Antallet af Personer, der var ansatte til mindst 1000 Kroners Indtægt, i Procent af Folketallet i 1870: 7,3, i 1880: 8,1, i 1890: 9,4, i 1901: 16,4 og i 1906: 16,9.

Stiller man Antallet af Skatteydere med mindst 1000 Kr.'s Indtægt i Forhold til Antallet af Vælgere i det følgende Aar, viser det sig, at lidt over tre Fjerdedele af Skatteyderne ere Vælgere, i 1870: 77 pCt., i 1880: 78 pCt. i 1890: 77 pCt., i 1901: 78 pCt. og i 1905 77 pCt.

Valgdeltagelsen var i 1905, da over fire Femtedele af Vælgerne stemte, større end nogensinde tidligere. Ogsaa i 1906, da 74,2 pCt. af Vælgerne stemte, var Valgdeltagelsen høj, men overgaas dog af flere tidligere Aar.

Med Hensyn til Valgordningen i de ved Lovene af 3. April 1900 i Københavns Kommune indlemmede Distrikter, nemlig Valby- og Brønshøjdistrikterne, som indlemmedes fra 1. Jan. 1901, og Sundbyerne, som indlemmedes fra 1. Jan. 1902, blev det ved Lov af 21. Decbr. 1906 bestemt, at der i Valby- og Brønshøjdistrikterne i Marts 1907 og i Sundbyerne i Marts 1908 samtidig med Borgerrepræsentantvalgene i den øvrige Del af Staden for et Tidsrum henholdsvis af 2 og 1 Aar foretages særlige Valg af 2 i hvert af de tre Distrikter boende Mænd til at indtræde i Borgerrepræsentationen, saaledes at Valgret og Valgbarhed ved disse Valg tilkommer de Beboere i Distrikterne, som fyldestgøre de for Borgerrepræsentantvalgene i den øvrige Del af Staden gældende Bestemmelser. De saaledes valgte 6 Borgerrepræsentanters Funk-

tionstid vedvarer altsaa til Marts 1909, hvorefter Betingelserne for Valgret og Valgbarhed for Beboerne i disse Distrikter fra og med Valget i Marts 1909 ere de samme, som ere gældende for den øvrige Del af København.

Ved en Opgørelse over Vælgertallet i de indlemmede Distrikter i Marts 1905, ved hvilken de for det egentlige København gældende Valgretsbestemmelser lagdes til Grund, viste det sig, at der fandtes i alt 7536 Vælgere i de indlemmede Distrikter, hvoraf 1560 i Valby-Distriktet, 1687 i Brønshøj-Distriktet og 4289 i Sundbyerne.

2. Frederiksberg.

Siden Bureauets forrige Publikation om kommunale Valg er der ikke paa Frederiksberg afholdt noget almindeligt Valg til Kommunalbestyrelsen af den almindelige Vælgerklasse, da Valgperioden paa Frederiksberg ikke falder sammen med Provinskøbstædernes. Derimod blev der i Januar 1906 paa Frederiksberg afholdt Valg af to kommunale kritiske Revisorer, i hvilket Valg samtlige kommunale Vælgere vare berettigede til at deltage. Ved dette Valg var det samlede Antal Vælgere 13987 eller 16,0 pCt. af Folkemængden. I 1896 fandtes der paa Frederiksberg 6702 Vælgere (11,3 pCt. af Folkemængden) og i 1900 9260 Vælgere (12,8 pCt.); det vil saaledes ses, at ogsaa paa Frederiksberg er Vælgertallet — i Lighed med, hvad der har fundet Sted i de øvrige Dele af Landet — steget stærkere end Folkemængden.

Sætter man Antallet af Vælgere i Forhold til Antallet af skatteydende Indbyggere (i 1905: 25066), viser det sig, at 53,6 pCt. af de skatteydende Indbyggere ere Vælgere. I 1899 var dette Tilfældet med 63,2 pCt., saaledes at altsaa i de senere Aar Antallet af Skatteydere er vokset langt stærkere end Antallet af Vælgere. Som det vil fremgaa af det følgende, er i Provinskøbstæderne Antallet af Vælgere i Forhold til Antallet af Skatteydere betydeligt højere end paa Frederiksberg. Men ogsaa for Provinsbyerne gælder det, at de skatteydende Indbygges Antal i de senere Aar er forøget stærkere end Vælgertallet, hvilket antagelig staar i Forbindelse med Selvangivelsesbestemmelserne i de nye Skattelove.

I Januar 1905 afholdtes der Valg til Kommunalbestyrelsen af den højestbeskattede Vælgerklasse. Af 5445 Vælgere afgav 2705 (49,7 pCt.) deres Stemme. — Med Hensyn til Spørgsmaalet om de højestbeskattede Vælgere's Antal i Forhold til Antallet af Vælgere af den almindelige Vælgerklasse skal man henvise til det følgende Afsnit, hvor dette Punkt for Frederiksbergs Vedkommende er behandlet sammen med de tilsvarende Forhold i Landets øvrige Byer (jfr. S. 17).

3. De øvrige Købstæder og Handelspladser.

I Købstæderne afholdtes der i Januar 1906 Valg til Byraadene af den almindelige Vælgerklasse. Udførlige Oplysninger om disse Valg findes i omstaaende Tabel 1 (S. 10 ff.). Enkelte Bykommuner, nemlig Esbjerg, Silkeborg, Løgstør og Nørresundby Købstæder samt Frederiksværk, have en anden Valgperiode end Købstæderne i Almindelighed; de sidste Byraadsvalg af den almindelige Vælgerklasse i disse Byer afholdtes i 1902 og ere derfor ikke medtagne i nærværende Oversigt (se derimod Statistiske Meddelelser, 4. Række, 16. Bind, Hæfte VII).

Det samlede Vælgerantal i de i Tabellen opførte 68 Købstæder og Handelspladser udgør 80607. Lægges hertil Vælgerantallet i 1905 (jfr. nedenfor) i de ovenfor nævnte 5 Byer, finder man, at Provinsbyernes samlede Vælgerantal af den almindelige Vælgerklasse omkring 1906 udgjorde 84843 eller 16,7 pCt. af Befolkningen og 76,9 pCt. af Antallet af Mænd paa 25 Aar eller derover. Omkring Aar 1900 udgjorde Antallet af Vælgere af den almindelige Vælgerklasse 74608 eller 15,5 pCt. af Befolkningen og 73,1 pCt. af Mændene paa over 25 Aar. Det vil heraf ses, at Provinsbyernes Vælgerantal i Løbet af de sidste 6 Aar er vokset stærkere end den hele Befolkning, saaledes at nu en større Andel af Befolkningen end tidligere har kommunal Valgret.

Jo større Byerne ere, desto mindre er i Almindelighed Vælgerantallet i Forhold til Folketallet. Det skal saaledes nævnes, at i Byer med over 10000 Indbyggere er 15,9 pCt af Befolkningen

Vælgere, i Byer med 7—10000 Indbyggere 16,8 pCt., i Byer med 4—7000 Indbyggere 17,2 pCt. og i Byer med under 4000 Indbyggere 18,1 pCt. Ganske den samme Rækkefølge findes for Aaret 1900, men Procenttallene ere gennemgaaende lavere.

I nedenstaaende Oversigt er der foretaget en Sammenligning mellem Antallet af kommunale Vælgere i Provinsbyerne, ordnede i Grupper efter Byernes Indbyggerantal i 1901, ved de almindelige Valg i Aarene 1900 og 1906. For de ovenfor nævnte Byer, som ikke have afholdt Valg af den almindelige Vælgerklasse i disse Aar, er i Stedet for medtaget Vælgertallene i Aarene 1899 og 1905. I de to sidste Kolonner er anført de aarlige Tilvækstprocenter for Vælgertallet 1900—1906 og for Folkemængden 1901—1906.

	Antal Vælgere af den alm. Vælgerklasse		Aarlig Tilvækstprocent	
	1906	1900	i Vælgertallet	i Folketallet
			1900—1906	1901—1906
5 Byer med over 20000 Indb.	27896	23836	2,65 pCt.	0,58 pCt.
6 — — 10—20000 —	12850	11579	1,75 —	1,59 —
10 — — 7—10000 —	14425	12656	2,20 —	1,12 —
14 — — 4— 7000 —	13123	11042	2,92 —	2,26 —
38 — — under 4000 —	16549	15495	1,10 —	0,68 —
I alt (73 Byer) ...	84843	74608	2,17 pCt.	1,10 pCt.

Det ses af disse Tal, at Vælgertallets aarlige Tilvækstprocent er omtrent dobbelt saa stor som Folkemængdens, nemlig henholdsvis 2,17 pCt. og 1,10 pCt. For alle Bygrupperes Vedkommende er Vælgerantallet steget forholdsvis stærkere end Folkemængden. Størst er Forskellen for de store Byer, med over 20000 Indbyggere, hvor Antallet af Vælgere steg med godt $2\frac{1}{2}$ pCt. aarlig, medens Folkemængdens Tilvækst kun var godt $\frac{1}{2}$ pCt. aarlig.

Ved Byraadsvalgene i Januar 1906 afgav af 80607 Vælgere i de i Tabel 1 nævnte 68 Byer 58691 eller omtrent de tre Fjerdedele (72,8 pCt.) deres Stemme. Valgdeltagelsen var i 1906 betydelig større end ved Valgene i 1900, da der i de samme 68 Byer kun stemte 68,3 pCt. af Vælgerne. Valgdeltagelsen var i de enkelte Bygrupper ved Valgene i 1900 og 1906 som angivet i omstaaende Oversigt (S. 14):

Tabel 1. Provinskøbstæder og Handelspladser. Valg til Byraadet

Tableau 1. Villes de province et places:

Købstæder og Handelspladser <i>villes et places</i> (ordnede efter Ind- byggerantallet $\frac{1}{2}$ 1901) <i>(rangées d'après le nombre d'habitants)</i>	Antal valg- beret- tigede <i>electeurs</i>	Afgivne Stemmer <i>votes</i>		De valgte's Fordeling efter				
		Antal <i>nombre</i>	Af 100 Vælgere stemte <i>v. p. 100 electeurs</i>	Geistlige <i>clergé</i>	Lærere <i>instituteurs</i>	Korsk. Embeds- og Bestillingsmænd <i>employés</i>	Læger <i>médecins</i>	Sagførere <i>avoués</i>
Aarhus	9489	7451	78,5	"	1	"	"	"
Odense	6921	5565	80,4	"	1	"	"	1
Aalborg	3854	2675	69,4	"	1	"	"	"
Horsens	3952	2858	72,3	"	1	"	"	"
Randers	3680	2920	79,9	"	1	"	"	1
Vejle	2638	2104	79,8	"	2	"	1	"
Helsingør	2420	466	19,3	"	1	"	"	"
Fredericia	2037	1757	86,2	"	"	1	1	"
Kolding	2268	1670	73,6	"	"	"	1	1
Svendborg	1858	1484	79,8	"	"	1	1	"
Rønne	1411	1058	74,9	"	"	1	1	1
Slagelse	1674	1494	89,3	"	"	1	"	"
Viborg	1544	1100	71,2	"	"	2	1	1
Roskilde	1584	1142	72,1	"	"	"	"	2
Nakskov	1537	1220	69,4	"	"	1	"	"
Hjørring	1359	789	58,0	"	"	"	"	1
Nyborg	1445	963	66,6	"	1	2	1	"
Nykøbing F.	1346	1025	76,2	"	1	2	"	1
Næstved	1259	932	74,0	"	"	"	"	"
Frederikshavn	1138	780	68,5	"	"	"	"	"
Thisted	1127	673	59,7	"	"	"	"	2
Korsør	1401	1019	72,7	"	1	1	"	"
Holstebro	1097	949	86,5	"	1	"	1	"
Assens	750	455	60,7	"	"	"	"	"
Varde	874	631	72,2	"	1	"	"	"
Skive	809	599	74,0	"	1	1	"	"
Holbæk	850	746	87,8	"	1	"	"	"
Hillerød	834	633	75,8	"	"	"	"	"
Nykøbing M.	968	682	70,5	"	1	"	"	"
Middelfart	804	540	67,2	"	"	"	"	"
Kalundborg	870	707	81,3	"	"	"	"	1
Ribe	709	492	69,4	"	2	"	"	"
Faaborg	892	610	68,4	"	"	"	1	"
Køge	768	608	79,2	"	"	"	1	"
Maribo	695	556	80,0	"	"	"	"	"

(Kommunalbestyrelsen) af den almindelige Vælgerklasse i Aaret 1906.
élections municipales à suffrage universel 1906.

Erhverv profession des élus

Redaktører <i>rédaoteurs</i>	Andre imma- terielle Erhverv andre production immaterielle	Fabrikanter og sterre Industri- drivende <i>fabricants et industriels</i>	Haandværks- mestere <i>(artisans)</i>	Haandværks- svende <i>artisans (compagnons)</i>	Handlende <i>commerçants</i>	Værtshusholdere, Vognmænd <i>aubergistes, loueurs de voitures</i>	Landmænd <i>agriculteurs</i>	Fiskere <i>pêcheurs</i>	Arbejds mænd <i>ouvriers</i>	Andre <i>autres</i>	I alt <i>total</i>
3	"	2	2	1	"	"	"	"	"	1	10
1	"	"	2	1	2	"	"	"	1	1	10
"	2	"	2	1	1	1	1	"	"	1	10
1	"	"	1	3	2	"	"	"	1	1	10
1	"	2	"	2	3	"	"	"	"	"	10
1	"	"	2	"	1	"	"	"	"	2	9
1	1	1	"	4	2	"	"	"	"	"	10
"	1	"	2	"	1	1	1	"	"	"	8
1	"	"	1	2	1	"	"	"	"	1	8
"	"	"	3	"	1	"	"	"	"	"	6
1	"	"	1	1	"	"	1	1	"	"	8
1	"	1	1	2	1	"	"	"	"	"	7
"	1	1	1	"	"	"	1	"	"	"	8
"	"	"	2	1	2	"	"	"	"	"	7
1	"	"	"	3	1	"	"	"	2	"	8
"	"	"	"	1	4	"	"	"	"	"	6
1	"	"	1	"	1	"	"	"	"	"	7
"	"	"	1	1	"	"	"	"	1	"	7
"	"	1	2	1	1	"	"	"	1	1	7
"	"	"	1	"	4	"	"	"	"	"	5
1	"	"	1	1	1	"	1	"	"	"	6
1	"	1	"	1	1	"	"	"	"	"	5
"	2	"	"	"	1	"	"	"	"	"	5
"	1	1	2	1	1	"	"	"	"	"	6
"	1	1	1	"	1	1	"	"	"	"	6
1	"	"	2	"	"	"	"	"	"	"	5
"	1	"	3	"	1	"	"	"	"	"	6
"	1	"	3	"	1	"	"	"	"	"	5
"	"	"	1	1	"	1	1	"	"	"	5
1	"	"	"	1	1	"	"	"	1	1	5
1	1	1	"	"	2	"	"	"	"	"	6
"	1	"	2	"	"	"	1	"	"	"	6
"	1	1	2	"	"	"	"	"	"	"	5
"	1	"	1	"	1	1	"	"	"	1	6
"	2	"	1	1	"	1	"	"	"	"	5

Tabel 1 (fortsat). Provinskøbstæder og Handelspladser. Valg til Byraadet
Tableau 1

Købstæder og Handelspladser <i>villes et places</i> (ordnede efter Ind- byggerantallet $\frac{1}{2}$ 1901) (rangées d'après le nombre d'habitants)	Antal valg- beret- tigede <i>electeurs</i>	Afgivne Stemmer <i>votes</i>		De valgte Fordeling efter				
		Antal <i>nombre</i>	Af 100 Vælgere stemte <i>v. p. 100 electeurs</i>	Gøjstlige <i>clergé</i>	Lærere <i>instituteurs</i>	Forsk. Embeds- og Bestillingsmænd <i>employés</i>	Læger <i>médecins</i>	Sagførere <i>avoués</i>
Vordingborg	682	472	69,2	"	"	"	"	1
Rudkøbing	667	349	52,3	"	"	"	"	"
Ringsted	666	403	60,5	"	1	"	"	"
Grenaa	603	512	84,9	"	1	"	"	"
Lemvig	524	432	82,4	"	"	1	1	"
Marstal	421	180	42,7	"	"	1	1	1
Hobro	604	571	94,5	"	1	1	"	"
Skanderborg	590	491	83,2	"	1	"	"	"
Ringkøbing	504	302	59,9	"	"	"	"	1
Allinge-Sandvig	354	309	87,3	"	"	1	"	"
Kerteminde	493	313	63,5	"	"	"	"	"
Neksø	461	256	55,5	"	1	"	"	"
Skelskør	462	377	81,6	"	"	"	"	"
Skagen	615	302	49,1	"	1	"	1	"
Frederikssund	412	311	75,5	"	"	1	"	1
Stege	362	285	78,7	"	"	"	"	1
Sorø	374	222	59,4	"	"	1	"	"
Bogense	466	267	57,3	"	1	"	1	"
Sæby	349	276	79,1	"	"	"	"	1
Nykøbing S.	375	237	63,2	"	"	"	"	1
Storeheddinge	350	253	72,3	"	1	"	1	1
Rødby	347	255	73,5	"	"	1	"	"
Nibe	344	177	51,5	"	1	"	"	"
Stubbekøbing	363	293	80,7	"	"	"	"	"
Sakskøbing	296	241	81,4	"	"	1	"	1
Præstø	279	138	49,5	"	"	"	"	"
Ærøskøbing	295	195	66,1	"	"	1	"	"
Æbeltøft	318	199	62,6	"	"	1	"	"
Nysted	284	150	52,8	"	"	"	"	1
Svaneke	245	160	65,3	"	1	1	"	"
Hasle	256	176	68,7	"	"	"	1	"
Aakirkeby	227	129	56,8	"	"	"	"	"
Mariager	157	105	66,9	"	"	1	"	"
Tilsammen total...	80607 ¹⁾	58691 ¹⁾	72,8 ¹⁾	"	28	25	16	22

¹⁾ Heri ikke Esbjerg, Silkeborg, Løgstør, Nørresundby og Frederiksværk, for hvilke det seneste

(Kommunalbestyrelsen) af den almindelige Vælgerklasse i Aaret 1906.

(suite).

Erhverv profession des élus

Redaktører <i>rédaoteurs</i>	Andre immaterielle Erhverv <i>autres professions immatérielles</i>	Fabrikant og største Industri- drivende <i>fabricants et industries</i>	Haandværks- mestere <i>patrons (artisans)</i>	Haandværks- svende <i>artisans (compagnons)</i>	Handlende <i>commerçants</i>	Værtshusholdere, Vognmænd <i>aubergistes, loueurs de voiture</i>	Landmænd <i>agriculteurs</i>	Fiskere <i>pêcheurs</i>	Arbejdsmænd <i>ouvriers</i>	Andre <i>autres</i>	I alt <i>total</i>
1	1	"	3	"	"	"	"	"	"	"	6
"	"	"	3	"	2	"	"	"	"	"	5
"	"	"	1	2	1	"	"	"	"	"	5
"	"	"	"	2	1	"	1	"	"	"	5
"	"	"	2	"	"	"	1	"	"	"	5
"	"	"	"	"	1	"	"	1	"	1	6
1	"	"	"	1	1	"	"	"	"	"	5
1	"	"	"	1	1	"	"	"	1	"	5
"	"	"	1	1	1	"	"	"	"	"	4
"	"	"	"	2	1	"	"	1	1	"	6
"	"	"	"	2	1	"	"	2	"	"	5
"	1	"	"	1	1	"	1	"	"	"	5
"	"	"	"	1	2	"	1	"	"	"	4
"	"	"	"	"	2	"	"	1	"	"	5
"	"	"	"	"	1	"	"	"	"	"	5
"	"	"	1	1	1	"	"	"	"	1	6
"	"	"	2	"	1	"	"	"	"	"	4
"	"	"	1	1	"	"	"	"	"	1	5
"	"	"	1	"	2	"	"	"	"	"	4
1	"	"	2	"	"	"	"	"	"	"	4
"	"	"	1	"	"	"	"	"	"	"	4
"	"	"	1	"	"	"	3	"	"	1	6
"	"	"	1	"	2	"	"	"	"	"	4
"	1	2	1	"	1	"	"	"	"	"	5
"	1	"	1	"	"	"	"	"	"	1	5
"	"	"	"	"	3	"	"	"	"	1	4
"	"	"	"	"	2	"	1	"	"	1	5
"	"	"	"	1	1	"	"	1	"	1	5
"	"	"	"	"	1	"	1	"	1	"	4
"	1	"	1	"	1	"	"	"	"	"	5
"	"	"	1	"	"	"	1	1	"	"	4
"	"	"	1	"	"	"	2	"	"	1	4
"	"	"	2	"	1	"	"	"	"	"	4
22	22	16	71	47	70	6	19	8	10	19	401 ¹⁾

Byraadsvalg af den almindelige Vælgerklasse afholdtes i 1902.

	1906			1900
	Antal Vælgere	Afgivne Stemmer	Af 100 Vælgere stemte	Af 100 Vælgere stemte
5 Byer med over 20000 Indb....	27896	21469	77,0 pCt.	74,9 pCt.
5 — — 10—20000 — ...	11221	7481	66,7 —	62,5 —
9 — — 7—10000 — ...	13159	9723	73,9 —	67,4 —
14 — — 4— 7000 — ...	13123	9516	72,5 —	69,5 —
35 — — under 4000 — ...	15208	10502	69,1 —	61,0 —
I alt (68 Byer)...	80607	58691	72,8 pCt.	68,8 pCt.

Som Hovedregel kan det siges, at Valgdeltagelsen er størst i de store Byer. Naar denne Regel brydes for Byerne i Gruppen 10—20000 Indb., hidrører dette udelukkende fra Helsingør, hvor kun 19,3 pCt. af Vælgerne stemte i 1906; Valgdeltagelsen for de øvrige 4 Byer i denne Gruppe var i 1906 omtrent 80 pCt. — For alle Bygrupperes Vedkommende er Valgdeltagelsen større i 1906, end den var ved Valgene i 1900. Ved en Sammenligning mellem Procenttallene i Tabellens to sidste Kolonner falder det særlig i Øjnene, at Forskellen mellem de enkelte Grupperes Valgdeltagelse er betydelig mindre i 1906, end den var ved det foregaaende Valg. Dette hidrører fra, at det særlig er de smaa Byer, med under 4000 Indbyggere, som udvise en Stigning i Valgdeltagelse, nemlig fra 61,0 til 69,1 pCt., medens Valgdeltagelsen for de øvrige Byer under eet kun er forøget fra 70,2 til 73,7 pCt.

Fordeler man de enkelte Byer efter Valgdeltagelsesprocentens Størrelse i 1906 og 1900, faas følgende Resultat:

Antal Byer, hvor Valgdeltagelsen udgjorde:	1906	1900
10—20 pCt.	1	"
20—30 —	"	3
30—40 —	"	3
40—50 —	3	2
50—60 —	10	14
60—70 —	17	21
70—80 —	22	18
80—90 —	14	7
over 90 —	1	"
I alt...	68	68

Ogsaa disse Talrækker vise en langt større Valgdeltagelse i 1906 end i 1900. I 1906 stemte i 37 Byer over 70 pCt af Væl-

gerne, i 1900 var dette kun Tilfældet i 25 Byer; i 1906 havde 4 Byer en Valgdeltagelse paa under 50 pCt., i 1900 stemte derimod i 8 Byer under Halvdelen af Vælgerne.

De Byer, hvor Valgdeltagelsen i 1906 var størst, ere:

Hobro,	hvor 94,5 pCt. af Vælgerne stemte			
Slagelse,	— 89,3	—	—	—
Holbæk,	— 87,8	—	—	—
Allinge-Sandvig,	— 87,3	—	—	—
Holstebro,	— 86,5	—	—	—
Fredericia,	— 86,2	—	—	—
Grenaa,	— 84,9	—	—	—
Skanderborg,	— 83,2	—	—	—
Lemvig,	— 82,4	—	—	—
Skelskør,	— 81,6	—	—	—
Sakskøbing,	— 81,4	—	—	—
Kalundborg,	— 81,3	—	—	—
Stubbekøbing,	— 80,7	—	—	—
Odense,	— 80,4	—	—	—
Maribo,	— 80,0	—	—	—

Hobro stod ogsaa i 1900 øverst i Rækken (med en Valgdeltagelse paa 87,4 pCt.).

Lavest var Valgdeltagelsen i 1906 i:

Helsingør,	hvor 19,3 pCt. af Vælgerne stemte			
Marstal,	— 42,7	—	—	—
Skagen,	— 49,1	—	—	—
Præste,	— 49,5	—	—	—

I foranstaaende Tabel 1 gives der for hver enkelt By udførlige Oplysninger om de i 1906 valgte Byraads- og Kommunalbestyrelsesmedlemmers Erhverv. En summarisk Oversigt herover meddeles i omstaaende Tabel (øverst Side 16), hvor der i de to sidste Kolonner er meddelt den procentvise Fordeling af de i 1906 og 1900 valgte Medlemmer.

Af de i 1906 valgte 401 Byraadsmedlemmer vare 71 Haandværksmestere (17,7 pCt.), 70 Handlende (17,5 pCt.) og 47 Haandværksvende (11,7 pCt.). Man skal dog gøre opmærksom paa, at Delingen mellem Haandværksmestere og Svende er usikker, da der ofte kun opgives Fagets Navn uden Tilføjelse af, om den paa-gældende er Mester eller Svend. Af de øvrige Erhvervsgrupper

	Valgte i 1906, absolute Tal	Forholdstal	
		1906	1900
Gejstlige	"	0,0 pCt.	0,2 pCt.
Lærere	28	7,0 —	5,3 —
Forsk. Embeds- og Bestillingsmænd	25	6,2 —	4,0 —
Læger	16	4,0 —	3,7 —
Sagførere	22	5,5 —	6,9 —
Redaktører	22	5,5 —	5,5 —
Andre immaterielle Erhverv	22	5,5 —	4,1 —
Fabrikanter og større Industridrivende...	16	4,0 —	8,0 —
Haandværksmestere	71	17,7 —	20,7 —
Haandværkssvende	47	11,7 —	5,1 —
Handlende	70	17,5 —	20,7 —
Værtshusholdere	6	1,5 —	2,3 —
Landmænd	19	4,7 —	4,6 —
Fiskere	8	2,0 —	1,2 —
Arbejds mænd	10	2,5 —	2,3 —
Andre	19	4,7 —	4,9 —

I alt... 401   100,0pCt. 100,0pCt.

valgtes der 28 Lærere, 22 Sagførere, 22 Redaktører, 16 Læger og 10 Arbejds mænd. — En Sammendragning af de valgte Medlemmer i større Erhvervsgrupper giver følgende Resultat:

	1906	1900
Immaterielle Erhverv	33,7 pCt.	29,7 pCt.
Fabrikanter, Haandværksmestere, Handlende..	39,2 —	49,4 —
Haandværkssvende, Fiskere, Arbejds mænd....	16,2 —	9,1 —
Andre	10,9 —	11,8 —

I alt... 100,0 pCt. 100,0 pCt.

En Sammenligning mellem de valgte Erhvervsfordeling i 1906 og 1900 giver til Resultat, at de selvstændige Næringsdrivende (Fabrikanter, Haandværksmestere og Handlende) nu ikke ere saa talrigt repræsenterede som før Valget i 1906; ved Valget i 1900 tilhørte omtrent Halvdelen af de valgte Repræsentanter denne Gruppe, ved Valget i 1906 derimod knap to Femtedele. Derimod er Gruppen Haandværkssvende, Fiskere og Arbejds mænd nu betydelig større end før. Ogsaa de immaterielle Erhverv ere nu noget talrigere repræsenterede end tidligere.

— I det følgende skal meddeles Resultaterne af en Undersøgelse, som Bureauet foretog i Efteraaret 1905, og som gik ud paa at

belyse, hvilken Indvirkning de i Loven af 15. Maj 1903 om den kommunale Beskatning fastsatte Bestemmelser om Selskabsbeskatning m. m. havde paa Antallet af Vælgere af den højestbeskattede Vælgerklasse og paa Størrelsen af de Skattebeløb, som udkrævedes for at høre til denne Vælgerklasse ¹⁾).

Loven om Købstadkommunernes Styrelse af 26. Maj 1868 indeholder den Bestemmelse (hvortil en tilsvarende ikke findes i Landkommunalloven), at for saa vidt den højestbeskattede Femtedel af samtlige Vælgere ikke har svaret i det mindste to Tredjedele af Kommunens samtlige Skatter, medtages der som højestbeskattede af de øvrige fire Femtedelee saa mange, at to Tredjedele af Skattebeløbet naas. Reglerne i Loven af 1903, og da navnlig Bestemmelserne om Selskabsbeskatning, bevirkede derfor, at det i en stor Del Byer blev nødvendigt at medtage adskilligt flere end tidligere, for at de to Tredjedele af Skattebeløbet kunde blive repræsenterede. For at belyse dette Forhold udsendte Bureauet — som nævnt — i 1905, i hvilket Aar der i de fleste Byer foretoges Valg til Ligningskommissionerne af den højestbeskattede Vælgerklasse, til samtlige Byraad og Kommunalbestyrelser Spørgeskemaer, indeholdende Rubrikker til Oplysning om Antallet af Vælgere af den almindelige Vælgerklasse, om det Antal, det havde været nødvendigt at medtage ud over Femtedelen heraf for at naa de to Tredjedele af Kommunens Skattebeløb, om Antallet af Vælgere af den højestbeskattede Vælgerklasse samt om den laveste Skat, som den enkelte Skatteyder maatte svare for at høre til den højestbeskattede Femtedel af Vælgerne og til den højestbeskattede Vælgerklasse. Endvidere indhentes Oplysning om Antallet af Kommunens Skatteydere. I følgende Byer: Køge, Ringsted, Nykøbing S., Ærøskøbing og Marstal, fandt der i 1905 ikke Valg Sted af den højestbeskattede Vælgerklasse, men derimod i 1906, hvorfor Oplysningerne for disse Byers Vedkommende gælde dette Aar. En lignende Forespørgsel havde Bureauet i øvrigt udsendt for Aaret 1903 efter Byraadsvalgene af den højestbeskattede Vælgerklasse, og man er derfor i Stand til

¹⁾ I denne Undersøgelse er Frederiksberg medtaget sammen med de øvrige Købstæder og Handelspladser.

Tabel 2. Antal Skatteydere samt Antallet af Vælgere af den i Købstæderne og Handels-

Tableau 2. Nombre des contribuables et nombre des électeurs fondés sur le

Købstæder og Handelspladser <i>villes et places</i> (ordnede efter Ind- byggerantallet $\frac{1}{2}$ 1901) (rangées d'après le nombre d'habitants)	Antal Skatte- ydere <i>contribu- ables</i>	Antal Vælgere af den alminde- lige Vælger- klasse <i>électeurs— suffrage universel</i>	Antal Vælgere af den højestbe- skattede Vælger- klasse <i>électeurs— cens electoral</i>	Antal højest- beskattede Vælgere i pCt. af samtlige Vælgere <i>électeurs-cens electoral sur 100 électeurs</i>	Den laveste Skat, som den enkelte Skatte- yder maatte betale for at høre til: <i>impôt minimum pour être de la classe</i>	
					den højest- beskattede Femtedel af Vælgerne <i>le cinquième</i>	den højest- beskattede Vælgerklasse <i>le cinquième supplée</i>
				pCt.	Kr.	Kr.
Frederiksberg	25066	13423	5445	40,6	90,00	37,50
Aarhus	13003	9350	2884	30,8	88,00	56,00
Odense	9935	6237	2661	42,7	65,94	31,68
Aalborg	6142	4075	1599	39,2	128,46	48,00
Horsens	5011	3842	995	25,9	73,38	52,03
Randers	5249	3585	1400	39,1	47,36	31,93
Vejle	4742	2363	959	40,6	73,00	31,89
Helsingør	3643	2405	1890	78,6	94,50	16,25
Esbjerg	4138	1629	1629	100,0	68,16	2,00
Fredericia	3692	2755	889	32,3	65,00	44,00
Kolding	3871	2268	769	33,9	93,78	44,13
Svendborg	2837	1720	1165	67,7	106,50	22,20
Rønne	3058	1391	705	50,7	97,06	25,27
Slagelse	2786	1593	941	59,0	110,40	20,74
Viborg	2400	1350	439	32,5	130,00	72,80
Roskilde	2446	1313	624	47,5	123,88	36,95
Nakskov	2374	1560	389	24,9	110,50	78,00
Hjørring	1943	1268	270	21,3	107,50	101,25
Nyborg	2141	1377	673	48,9	— ²⁾	35,36
Nykøbing F.	2034	1196	410	34,3	102,71	43,34
Silkeborg	2169	1266	560	44,2	83,66	36,45
Næstved	1810	1293	424	32,8	91,00	54,70
Frederikshavn ..	1648	1090	347	31,8	115,50	65,45
Thisted	1594	1053	299	28,4	145,00	90,05
Korsør	1708	1388	440	31,7	39,60	30,80
Holstebro	2367	1030	372	36,1	88,43	36,50
Assens	1403	1010	357	35,3	37,66	16,51
Varde	1231	855	258	30,2	128,65	99,60
Skivø	1195	755	313	41,5	140,00	42,00
Holbæk	1529	821	635	77,3	119,00	14,00
Hillerød	1828	850	289	34,0	111,83	49,50
Nykøbing M.	1800	995	405	40,7	118,02	48,60
Middelfart	1413	795	390	49,1	69,02	32,09
Kalundborg	1471	820	322	39,3	283,82	38,69
Ribe	1014	699	284	40,6	128,30	53,67
Faaborg	1074	836	280	33,5	101,48	53,55
Køge ¹⁾	1189	764	349	45,7	110,50	41,71
Maribo	982	742	189	25,5	106,81	76,03
Vordingborg	1206	620	226	36,5	102,14	48,26

¹⁾ Tallene gælder for Aaret 1906.

²⁾ Kan ikke oplyses.

almindelige og af den højestbeskattede Vælgerklasse m. m.
pladserne i Aaret 1905.

suffrage universel et de ceux fondés sur le cens électoral. Villes et places.

Købstæder og Handelspladser <i>villes et places</i> (ordnede efter Ind- byggerantallet $\frac{1}{2}$ 1901) <i>(rangées d'après le nombre d'habitants)</i>	Antal Skatte- ydere <i>contribu- ables</i>	Antal	Antal	Antal	Den laveste Skat, som den enkelte Skatte- yder maatte betale for at høre til: <i>impôt minimum pour être de la classe</i>	
		Vælgere af den alminde- lige Vælger- klasse <i>électeurs- suffrage universel</i>	Vælgere af den højestbe- skattede Vælger- klasse <i>électeurs- cens electoral</i>	højest- beskattede Vælgere i pCt. af samtlige Vælgere <i>électeurs-cens electoral sur 100 électeurs</i>	den højest- beskattede Femtedel af Vælgerne <i>le cinquième</i>	den højest- beskattede Vælgerklasse <i>le cinquième suppléé</i>
				pCt.	Kr.	Kr.
Nørresundby	1122	629	142	22,6	106,55	87,78
Rudkøbing	936	627	174	27,8	135,55	101,00
Ringsted ¹⁾	1026	664	382	57,5	100,77	27,90
Grenaa	846	565	183	32,4	125,37	67,00
Lemvig	969	500	133	26,6	145,62	104,05
Marstal ¹⁾	967	492	228	46,3	89,85	46,00
Hobro	1207	572	329	57,5	46,20	30,80
Skanderborg	846	525	197	37,5	88,99	49,20
Ringkøbing	721	502	136	27,1	140,20	85,40
Allinge-Sandvig	713	375	326	86,9	75,00	14,70
Kerteminde	681	466	292	62,7	80,00	40,00
Nekse	713	466	260	55,8	71,40	28,27
Skelskør	854	450	209	46,4	— ²⁾	27,29
Skagen	874	525	334	63,6	69,30	28,62
Frederikssund	908	420	233	55,5	136,40	43,40
Stege	627	341	136	39,9	190,00	88,50
Sorø	892	335	100	29,9	151,58	97,95
Løgstor	623	407	130	31,9	98,73	53,55
Bogense	705	399	130	32,6	52,00	32,45
Sæby	578	385	110	28,6	82,81	54,60
Nykøbing S. ¹⁾	602	375	184	49,1	156,49	45,00
Storeheddinge	582	350	168	48,0	116,00	45,45
Rødby	577	335	125	37,3	126,57	69,44
Nibe	468	320	150	46,9	101,50	30,71
Stubbekøbing	522	339	87	25,7	123,67	85,20
Sakskøbing	478	283	107	37,8	154,00	70,00
Præste	585	275	135	49,1	149,00	66,00
Ærskøbing ¹⁾	422	314	148	47,1	99,49	54,92
Æbeltoft	585	303	152	50,2	103,05	35,06
Frederiksværk	635	305	146	47,9	74,97	25,20
Nysted	487	278	126	45,3	66,00	46,20
Svaneke	492	242	107	44,2	46,07	19,95
Hasle	386	220	135	61,4	110,21	30,15
Aakirkeby	388	224	103	46,0	90,37	35,26
Mariager	280	160	83	51,9	111,12	39,90
Provinsbyerne i alt <i>villes de prov.</i>	134373	82927	34150	41,2	—	—
Byerne m. Frederiksberg <i>total</i>	159439	96350	39595	41,1	—	—

at drage Sammenligning mellem Forholdene før og efter den nye kommunale Skattelov.

I foranstaaende Tabel 2 (S. 18—19) findes for hver enkelt Købstad og Handelsplads meddelt de saaledes indhentede Oplysninger. I Tabellens fjerde Kolonne er derhos anført, hvilken Procentdel Antallet af højestbeskattede Vælgere udgjorde af Antallet af Vælgere af den almindelige Vælgerklasse. Et Sammendrag af denne Tabel er meddelt i nedenstaaende Tabel 3, hvor Byerne paa sædvanlig Maade ere ordnede i Størrelsesgrupper efter Folkemængden i 1901, og hvor der til Sammenligning er anført de tilsvarende Oplysninger for 1903.

Tabel 3. Antal Vælgere af de to Vælgerklasser i Aarene 1905 og 1903.

Tableau 3. Nombre d'électeurs des deux classes en 1905 et en 1903.

Bygrupper	1905			1903		
	Antal Vælgere af den almindelige Vælgerklasse <i>électeurs—suffrage universel</i>	Antal Vælgere af den højestbeskattede Vælgerklasse <i>électeurs—cens électoral</i>	De højestbeskattede Vælgere i pCt. af samtlige Vælgere <i>électeurs—cens électoral sur 100 électeurs</i>	Antal Vælgere af den almindelige Vælgerklasse <i>électeurs—suffrage universel</i>	Antal Vælgere af den højestbeskattede Vælgerklasse <i>électeurs—cens électoral</i>	De højestbeskattede Vælgere i pCt. af samtlige Vælgere <i>électeurs—cens électoral sur 100 électeurs</i>
6 Byer m. over 20000 Indb.	40512	14984	pCt. 37,0	35105	9125	pCt. 26,0
6 — — 10—20000 —	13140	7301	55,6	12820	4127	32,2
10 — — 7—10000 —	13607	5435	39,9	14270	4019	28,2
14 — — 4—7000 —	12997	4991	38,4	11835	3341	28,2
38 — — under 4000 —	16094	6884	42,8	17495	5948	34,0
I alt (74 Byer) total...	96350	39595	41,1	91525	26560	29,0

Som det vil ses, er i de to Aar, fra 1903 til 1905, Antallet af Vælgere af den almindelige Vælgerklasse steget med knap 5000, nemlig fra 91525 til 96350, eller med godt 5 pCt., hvorimod Stigningen i Antallet af højestbeskattede Vælgere absolut set var 2 à 3 Gange saa stor, nemlig fra 26560 til 39595, altsaa over 13000 eller med omtrent 50 pCt. Antallet af højestbeskattede Vælgere

skal jo mindst udgøre en Femtedel (20 pCt.) af samtlige Vælgere; som Tabellen viser, udgjorde de højestbeskattede i 1905 41,1 pCt. eller over to Femtedele af det hele Vælgerantal, medens de i 1903 kun udgjorde 29,0 pCt. eller mellem en Fjerdedel og en Tredjedel.

Det er særlig i de store Byer, at Antallet af højestbeskattede Vælgere er blevet forøget. Samles Byerne med over 4000 Indbyggere i een Gruppe, viser det sig, at de højestbeskattede Vælgere her udgøre 40,8 pCt. af det hele Vælgertal mod 27,8 pCt. i 1903; samtidig steg Procenttallet af højestbeskattede Vælgere i Smaa-byerne fra 34,0 til 42,8 pCt. — I øvrigt fremgaar det af Tabellen, at naar bortses fra Bygruppen med 10—20000 Indbyggere, er Procentantallet af højestbeskattede Vælgere nu — ligesom ogsaa i 1903 — større i de smaa end i de store Byer.

Fordeles de enkelte Byer efter den Procentdel, som de højestbeskattede Vælgere udgøre af samtlige Vælgere af den almindelige Vælgerklasse, faas følgende Oversigt, hvor de tilsvarende Tal for 1903 ere meddelte til Sammenligning:

Antal Byer, hvor Procentantallet af højestbeskattede Vælgere udgjorde:		
	1905	1903
20 pCt. (= $\frac{1}{5}$)	"	6
over 20— 30 pCt.	12	34
— 30— 40 —	24	17
— 40— 50 —	22	7
— 50— 60 —	8	6
— 60— 70 —	4	3
— 70— 80 —	2	1
— 80— 90 —	1	"
— 90—100 —	"	"
100 pCt.	1	"
	I alt . . . 74	74

I 1903 var der 6 Byer, nemlig Vejle, Nakskov, Silkeborg, Maribo, Hobro og Bogense, hvor det ikke var nødvendigt at medtage flere end en Femtedel af Vælgerne for at faa to Tredjedele af Skattebeløbet repræsenteret, og naar i 5 andre Byer de højestbeskattede Vælgere udgjorde mere end en Femtedel af samtlige Vælgere, var Grunden den, at de overskydende maatte medtages i

Henhold til Bestemmelsen om, at naar der er udredet et lige Bidrag af flere, og det bliver nødvendigt at medtage nogen af disse for at naa Femtedelen, skulle de alle medtages. I alt var der saaledes 11 Byer i 1903, hvor den højestbeskattede Femtedel havde udredet mindst $\frac{2}{3}$ af Kommunens samtlige Skatter. Ved Valgene i 1905 fandtes der derimod ingen Byer, hvor ikke et større eller mindre Antal maatte medtages ud over Femtedelen, for at $\frac{2}{3}$ af Skattebeløbet kunde blive repræsenteret. I 1903 var der i alt 40 Byer, hvor Antallet af højestbeskattede Vælgere udgjorde mindre end 30 pCt. af samtlige Vælgere, i 1905 var der kun 12 Byer med et saa ringe Antal højestbeskattede Vælgere. Over Halvdelen af samtlige Vælgere vare højestbeskattede Vælgere i 10 Byer i 1903, men i 16 Byer i 1905, og af disse Byer var der endog en, nemlig Esbjerg, hvor de to Vælgerklasser faldt sammen, idet samtlige Vælgere af den almindelige Vælgerklasse tillige vare højestbeskattede. De Byer, hvor Antallet af højestbeskattede Vælgere i 1905 udgjorde mere end to Tredjedele af samtlige Vælgere, vare:

Esbjerg,	hvor de udgjorde	100,0 pCt. af samtlige Vælgere			
Allinge-Sandvig	—	—	86,9	—	—
Helsingør	—	—	78,6	—	—
Holbæk	—	—	77,3	—	—
Svendborg	—	—	67,7	—	—

I Nakskov, Hjørring og Nørresundby udgjorde de højestbeskattede Vælgere mellem 20 og 25 pCt. af samtlige Vælgere.

Af de 20325 Vælgere, der i 1905 blev medtagne ud over Femtedelen af samtlige Vælgere for at naa de to Tredjedele af Skattebeløbet, bleve dog de 960 medtagne i Henhold til den foran nævnte Bestemmelse i Loven om Købstadkommunernes Styrelse af 26. Maj 1868 § 6, 2det Stykke (er der udredet et lige Bidrag af flere, og det bliver nødvendigt at medtage nogen af disse for at naa de to Tredjedele af Skattebeløbet, blive de alle at medtage). I omtrent Halvdelen af Byerne, nemlig i 36, blev der medtaget Vælgere i Henhold til denne Bestemmelse. For de fleste af disse Byers Vedkommende beløb Antallet af de saaledes medtagne Vælgere sig kun til nogle ganske faa, men i enkelte Byer var det dog et ikke ringe Antal, flest i Randers, nemlig 365, derefter følger

Frederiksberg med 137, Aarhus med 106, Svendborg med 88, Holbæk med 46, Varde med 31, Hobro med 28 og Nykøbing M. med 23.

I de to sidste Kolonner i Tabel 2 gives der for hver enkelt Købstad og Handelsplads Oplysning om de Skattebeløb, som i 1905 vare de mindste, der udkrævedes for at høre til den højestbeskattede Femtedel af Vælgerne og til den højestbeskattede Vælgerklasse. Beløbene ere meget varierende og gennemgaaende størst i de smaa Byer. Nedenstaaende Oversigt viser for de enkelte Bygrupper det gsnlt. mindste Beløb, der ved Valgene i 1905 og 1903 udkrævedes for at høre til den højestbeskattede Vælgerklasse (Tallene ere afrundede til hele Kroner).

	1905	1903
	gsntl.	gsntl.
6 Byer med over 20000 Indb.	43 Kr.	69 Kr.
6 — — 10—20000 —	27 -	51 -
10 — — 7—10000 —	50 -	70 -
14 — — 4—7000 —	49 -	70 -
38 — — under 4000 —	52 -	55 -
I Gennemsnit for samtlige 74 Byer	47 Kr.	61 Kr.

I Gennemsnit var altsaa i 1905 Mindstebeløbet for at høre til den højestbeskattede Vælgerklasse 47 Kr., medens det i 1903 var 61 Kr., saaledes at der altsaa var en Nedgang paa 14 Kr. Omkring Midten af 1890'erne udkrævedes der i Gennemsnit 56 Kr. som Mindstebeløb for at høre til de højestbeskattede. En Sammenligning mellem de enkelte Bygrupper viser, at Gennemsnitsbeløbet i 1905 er størst i de smaa Byer (under 4000 Indbyggere) og mindst i de største. Navnlig Bygruppen 10—20000 Indb. udviser et meget ringe Beløb, 27 Kr. Dette lave Gennemsnitsbeløb skyldes særlig Esbjerg Købstad, som findes i denne Gruppe, og hvor en Skatteydelse af 2 Kr. om Aaret var tilstrækkelig for at blive højestbeskattet Vælger.

Sammenligner man Beløbene for de enkelte Bygrupper i 1903 og 1905, viser det sig, at det især er i de store Byer, at der har fundet Nedgang Sted i de gennemsnitlige Minimumsbeløb; i de smaa Byer, med under 4000 Indbyggere, var Nedgangen kun 3 Kr., i de øvrige Byer var den gennemsnitlige Nedgang derimod 23 Kr.

Dette staar i Forbindelse med det foran paapegede Forhold, at Opgangen i de højestbeskattede Vælgeres Antal har været særlig stærk i de store Byer, hvorfor Minimums-Skattebeløbene her ere blevne mindre. Denne ulige stærke Bevægelse i de store og i de smaa Byer har medført, at det gennemsnitlige Skattebeløb, der udkrævedes for at høre til den højestbeskattede Vælgerklasse, i 1905 i Modsætning til 1903 var størst i de smaa Byer; dette vil nærmere fremgaa af følgende Tal, som angiver de gennemsnitlige Minimums-Skattebeløb:

	1905	1903
Store Byer (over 4000 Indb.)	44 Kr.	67 Kr.
Smaa Byer (under 4000 Indb.)	52 -	55 -

Fordeler man Byerne efter det Beløb, der i hver af dem var det mindste, der maatte svares for at blive højestbeskattet Vælger i 1905 og 1903, faas følgende Tal:

	1905	1903
Under 10 Kr.	1	"
10— 20 Kr.	5	1
20— 30 -	8	7
30— 40 -	18	8
40— 50 -	16	12
50— 60 -	8	9
60— 70 -	4	9
70— 80 -	4	10
80— 90 -	4	9
90—100 -	3	7
Over 100 -	3	2
I alt Antal Byer	74	74

Den laveste Ydelse, der var nødvendig for at høre til den højestbeskattede Vælgerklasse, var under 40 Kr. i 16 Byer i 1903, men i 32 Byer i 1905; over 80 Kr. var den i 18 Byer i 1903, men kun i 10 Byer i 1905.

De 6 Byer, hvor der i 1905 udkrævedes mindre end 20 Kroners Skatteydelse for at høre til den højestbeskattede Vælgerklasse, vare:

Esbjerg	med 2 Kr. " Øre
Holbæk	— 14 - " -
Allinge-Sandvig	— 14 - 70 -
Helsingør	— 16 - 25 -
Assens	— 16 - 51 -
Svaneke	— 19 - 95 -

I følgende 3 Byer var over 100 Kr.'s Skat nødvendig for at høre til den højestbeskattede Vælgerklasse:

Lemvig	med 104 Kr. 05 Øre
Hjørring	— 101 - 25 -
Rudkøbing	— 101 - " -

— I Tabel 2 findes der endvidere for hver enkelt Købstad og Handelsplads Oplysning om Antallet af Skatteydere (inklusive de paa Tillægsligningen opførte) i Aaret 1905. I samtlige Provinsbyer (altsaa uden Frederiksberg) var Antallet af skatteydende Indbyggere i Aaret 1905: 134373 eller 29 pCt. af samtlige Indbyggere. I Aaret 1899 udgjorde Antallet af Skatteydere i Provinsbyerne 111959 eller 22 pCt. af Folketallet. Det vil heraf ses, at Skatteyderne nu udgør en betydelig større Del af Befolkningen end i 1899.

I Forhold til Folketallet er der flest Skatteydere i de smaa Byer; der er saaledes i Byerne med over 20000 Indbyggere 23,2 Skatteydere for hver 100 Indbyggere, i Byer med 10—20000 Indbyggere 27,4, i Byer med 7—10000 Indbyggere 27,3, i Byer med 4—7000 Indbyggere 28,4 og i Byer med under 4000 Indbyggere 30,5 Skatteydere for hver 100 Indbyggere. For at nævne Yderpunkterne er altsaa i de største Byer knap en Fjerdedel af Indbyggerne Skatteydere, i de mindste Byer derimod knap en Tredjedel.

Sammenligner man Vælgerantallet af den almindelige Vælgerklasse med Antallet af Skatteydere, viser det sig, at 61,7 pCt. af Skatteyderne ere Vælgere, altsaa mellem Halvdelen og de to Tredjedele. Flest Vælgere i Forhold til Antallet af Skatteydere er der i Byerne med over 20000 Indbyggere, nemlig 69 pCt., færrest i Byerne med under 4000 Indbyggere (58 pCt.). — I 1899 var 66,6 pCt. af Skatteyderne Vælgere; de skatteydende Indbyggerses Antal er altsaa forøget en Del stærkere end Vælgernes (jfr. Side 7).

4. Sognekommunerne.

Omstaaende Tabeller 4 og 5 (Side 26—29) give Oplysning om de sidst afholdte Sogneraadvalg, idet Tabel 4 omhandler Valgene af den almindelige Vælgerklasse og Tabel 5 Valgene af den højestbeskattede Vælgerklasse. Valgene afholdtes i

Tabel 4. Valg til Sogneraadene af den almindelige Vælger-

Sognekommunerne i <i>communes rurales dans les départements</i>	Antal Valg <i>élec- tions</i>	Antal valg- beret- tigede <i>élec- teurs</i>	Afgivne Stemmer <i>votes</i>		Antal Valg, ved hvilke <i>elections par</i>					
			Antal <i>nombre</i>	Af 100 Væl- gere stemte <i>v. p. 100 élec- teurs</i>	Under 10 pCt. <i>0-10 pCt.</i>	10-20 pCt.	20-30 pCt.	30-40 pCt.	40-50 pCt.	50-60 pCt.
København Amsraadskreds ..	10	4590	2604	56,7	"	"	1	"	"	4
Roskilde — ..	15	3392	1746	51,5	"	"	2	1	4	5
Frederiksborg Amt	19	6449	3211	49,8	"	2	3	3	4	4
Holbæk —	25	8474	3930	46,4	"	"	3	2	10	4
Sorø —	33	7230	3812	52,7	"	"	"	1	11	11
Præstø —	26	6479	3154	48,7	"	1	1	6	5	6
Sjælland <i>Séeland</i>	128	36614	18457	50,4	"	3	10	13	34	34
Bornholm	6	1625	543	33,4	"	1	"	3	2	"
Lolland-Falster	30	6533	2917	44,7	"	1	3	8	8	5
Svendborg Amt	37	11027	5621	51,0	"	"	1	8	7	10
Odense Amsraadskreds	19	5133	2337	45,5	"	1	2	5	6	1
Assens —	18	4569	2089	45,7	"	1	3	3	3	5
Fyn <i>Fionie</i>	74	20729	10047	48,9	"	2	6	16	16	16
Øerne <i>îles</i>	238	65501	31964	48,8	"	7	19	40	60	55
Vejle Amt	28	7092	3775	53,2	"	1	2	1	5	6
Skanderborg Amsraadskreds ..	18	5048	2465	48,8	"	"	2	1	8	1
Aarhus —	22	6085	3832	63,0	"	"	"	1	2	4
Randers Amt	33	7355	3858	52,5	"	"	"	2	11	12
Det sydøstl. Jyll. <i>J. du S.E.</i>	101	25580	13930	54,5	"	1	4	5	26	23
Aalborg Amt	31	7453	3502	47,0	"	"	"	7	9	12
Hjørring —	34	9956	4860	48,8	"	"	2	5	11	9
Thisted —	26	5669	2517	44,4	"	"	5	3	8	6
Det nordl. Jyll. <i>J. du N.</i>	91	23078	10879	47,1	"	"	7	15	28	27
Viborg Amt	36	8511	4460	52,4	"	1	"	4	9	14
Ringkøbing —	45	10274	5515	53,7	"	1	2	7	7	14
Ribe —	26	7598	3472	45,7	"	"	2	6	9	4
Det sydv. Jyll. <i>J. du S.O.</i>	107	26383	13447	51,0	"	2	4	17	25	32
Jylland <i>Jutland</i>	299	75041	38256	51,0	"	3	15	37	79	82
Tilsammen <i>total</i>	537	140542	70220	50,0	"	10	34	77	139	137

Klasse i Aaret 1906. *Élections communales à suffrage universel, 1906.*

Valgdeltagelsen udgjorde <i>participation</i>						De valgte Fordeling efter Erhverv <i>profession des élus</i>															
50-70 pCt.	70-80 pCt.	80-90 pCt.	90-100 pCt.	100 pCt.	I alt <i>total</i>	Immaterielle Erhverv undtænken Skolelærere <i>product. immatérielle, sauf instituteurs</i>	Skolelærere <i>instituteurs</i>	Godejere <i>grands propriétaires</i>	Proprietarer <i>propriétaires</i>	Forpagtere <i>fermiers</i>	Gaardsmænd, Gaard- fæstere, Gaardbestyrere <i>grands paysans</i>	Parcellister, Boismænd <i>petits paysans</i>	Husmænd <i>journaliers à maison</i>	Handlende <i>commerçants</i>	Møllere <i>mouliniers</i>	Haaendyrkere <i>artisans</i>	Fiskere <i>pêcheurs</i>	Arbejdsmænd <i>ouvriers</i>	Andre <i>autres</i>	I alt <i>total</i>	
5	"	"	"	"	10	3	"	"	"	"	7	2	2	2	"	14	1	2	4	37	
3	"	"	"	"	15	2	1	"	1	"	11	8	10	1	2	13	"	1	3	52	
3	"	"	"	"	19	4	2	"	1	12	20	10	1	1	17	5	"	2	75		
5	"	"	1	"	25	"	4	"	"	9	22	23	1	"	21	2	"	2	84		
7	3	"	"	"	33	2	2	"	1	14	18	30	7	4	22	2	"	4	108		
5	1	1	"	"	26	"	"	"	"	2	9	10	30	5	5	5	5	1	4	88	
28	4	1	1	"	128	11	9	"	2	4	62	80	105	17	8	104	15	6	21	444	
"	"	"	"	"	6	"	"	"	"	"	5	11	1	1	1	1	"	"	1	21	
4	1	"	"	"	30	2	1	2	"	2	32	20	20	4	"	19	2	2	2	108	
6	3	2	"	"	37	2	3	2	"	1	31	8	46	5	"	23	8	2	3	134	
2	1	1	"	"	19	"	1	1	"	1	31	2	22	2	"	14	2	"	4	80	
1	2	"	"	"	18	1	1	"	"	"	25	3	14	2	"	10	1	2	5	64	
9	6	3	"	"	74	3	5	3	"	2	87	13	82	9	"	47	11	4	12	278	
41	11	4	1	"	238	16	15	5	2	8	186	124	208	31	9	171	28	12	36	851	
6	6	1	"	"	28	"	2	"	2	2	31	8	21	3	"	24	3	"	5	101	
5	1	"	"	"	18	"	"	"	"	1	15	21	12	1	"	12	"	1	"	63	
10	5	"	"	"	22	"	"	"	1	2	13	8	13	7	1	24	1	7	4	81	
3	3	1	1	"	33	1	3	"	"	2	37	18	18	6	3	20	1	2	2	113	
24	15	2	1	"	101	1	5	"	3	7	96	55	64	17	4	80	5	10	11	358	
3	"	"	"	"	31	2	"	"	"	"	36	10	42	2	"	9	"	1	4	106	
7	"	"	"	"	34	"	"	"	1	"	35	3	63	3	1	8	1	1	5	121	
3	1	"	"	"	26	2	1	"	"	1	22	"	37	1	"	13	3	"	1	81	
13	1	"	"	"	91	4	1	"	1	1	93	13	142	6	1	30	4	2	10	308	
3	4	1	"	"	36	1	1	"	1	"	27	22	39	3	"	19	"	"	4	117	
10	4	"	"	"	45	1	1	"	"	"	76	9	34	9	1	9	1	"	2	143	
2	2	1	"	"	26	2	2	"	"	"	41	12	18	3	"	5	"	1	6	90	
15	10	2	"	"	107	4	4	"	1	"	144	43	91	15	1	33	1	1	12	350	
52	26	4	1	"	299	9	10	"	5	8	333	111	297	38	6	143	10	13	33	1016	
93	37	8	2	"	537	25	25	5	7	16	519	235	505	69	15	314	38	25	69	1867	

Tabel 5. Valg til Sogneraadene af den højestbeskattede Vælger

Sognekommunerne i <i>communes rurales dans les départements</i>	An- tal Valg <i>élec- tions</i>	Antal valg- beret- tigede <i>élec- teurs</i>	Afgivne Stemmer <i>votes</i>		Antal Valg, ved hvilke <i>élections par</i>					
			Antal <i>nombre</i>	Af 100 Væl- gere stemte <i>v. p. 100 élec- teurs</i>	Under 10 pCt. <i>0-10 pCt.</i>	10-20 pCt.	20-30 pCt.	30-40 pCt.	40-50 pCt.	50-60 pCt.
Københavns Amtsrads-kreds	8	1300	666	51,2	"	"	"	2	"	1
Roskilde —	15	710	448	63,1	"	"	"	"	3	5
Frederiksborg Amt	24	1482	887	59,9	"	"	"	3	3	5
Holbæk —	32	1859	1128	60,7	"	"	"	3	3	9
Sorø —	34	1624	1081	66,6	"	"	"	1	2	6
Præsto —	41	2312	1457	63,0	"	"	"	"	5	9
Sjælland <i>Seeland</i>	154	9287	5667	61,0	"	"	"	9	16	35
Bornholm	9	505	241	47,7	"	"	1	2	"	6
Lolland-Falster	38	2037	1117	54,8	"	"	2	6	1	12
Svendborg Amt	33	1749	1046	59,8	"	1	1	3	1	9
Odense Amtsrads-kreds	28	1254	847	67,5	"	"	1	1	2	7
Assens —	11	543	302	55,6	"	"	"	2	2	3
Fyn <i>Fionie</i>	72	3546	2195	61,9	"	1	2	6	5	19
Øerne <i>îles</i>	273	15375	9220	60,0	"	1	5	23	22	72
Vejle Amt	35	1784	1312	73,5	"	"	"	"	"	4
Skanderborg Amtsrads-kreds	22	1278	936	73,2	"	"	"	"	2	1
Aarhus —	14	606	446	73,6	"	"	"	"	"	2
Randers Amt	40	1969	1222	62,1	"	"	"	2	2	15
Det sydst. Jyll. <i>J. du S. E.</i>	111	5637	3916	69,5	"	"	"	2	4	22
Aalborg Amt	34	1788	1239	63,6	"	"	"	"	4	6
Hjørring —	21	1250	888	71,0	"	"	"	"	1	4
Thisted —	25	1147	787	68,6	"	"	"	1	1	2
Det nordl. Jyll. <i>J. du N.</i>	80	4185	2914	69,6	"	"	"	1	6	12
Viborg Amt	43	1980	1308	66,1	"	"	"	3	4	8
Ringkøbing —	48	1850	1226	66,3	"	"	1	2	4	9
Ribe —	30	1525	1154	75,7	"	"	"	"	1	3
Det sydv. Jyll. <i>J. du S. O.</i>	121	5355	3688	68,9	"	"	1	5	9	20
Jylland <i>Jutland</i>	312	15177	10518	69,3	"	"	1	8	19	54
Tilsammen total	585	30552	19738	64,6	"	1	6	31	41	126

Klasse i Aaret 1906. *Élections communales à suffrage universel, 1906.*

Valgdeltagelsen udgjorde <i>participation</i>						De valgte Fordeling efter Erhverv <i>profession des élus</i>															
60-70 pCt.	70-80 pCt.	80-90 pCt.	90-100 pCt.	100 pCt.	I alt total	Immaterielle undtagen Skolelærere product. immatérielle sans instituteurs	Skolelærere instituteurs	Godsejere grands propriétaires	Proprietærer propriétaires	Fornægere fermiers	Gaardmænd, Gaard- fæstere, Gaardbestyrere grands paysans	Parcelister, Bolsmand petits paysans	Husmænd journaliers à maison	Handlende commerçants	Møllere mouliniers	Huandværkere artisans	Fiskere pêcheurs	Andre autres	Arbejdsmand ouvriers	I alt total.	
3	"	2	"	"	8	4	"	"	2	1	25	"	"	1	1	5	"	"	2	41	
2	2	3	"	"	15	"	1	"	2	2	57	2	1	1	1	"	"	"	2	69	
3	6	4	"	"	24	2	2	"	2	2	78	10	"	2	1	6	"	"	9	114	
6	7	2	2	"	32	"	1	1	1	2	111	11	2	3	2	7	"	"	2	143	
9	10	4	2	"	34	4	"	"	"	1	115	8	2	1	3	5	"	"	1	140	
11	9	7	"	"	41	"	"	"	"	5	162	4	1	1	1	"	"	"	"	178	
34	34	22	4	"	154	10	4	1	7	13	548	35	6	9	9	27	"	"	16	685	
"	"	"	"	"	9	1	"	"	1	"	33	4	"	"	"	"	"	"	"	39	
8	6	3	"	"	38	"	1	2	7	8	152	4	2	1	1	6	"	"	3	187	
9	3	4	1	1	33	"	"	2	2	3	123	1	8	3	2	4	"	"	3	151	
5	4	5	3	"	28	"	1	1	3	4	117	1	5	1	2	3	"	"	1	139	
2	1	1	"	"	11	"	"	1	"	"	47	"	2	"	"	"	"	"	"	50	
16	8	10	4	1	72	"	1	4	5	7	287	2	15	4	4	7	"	"	4	340	
58	48	35	8	1	273	11	6	7	20	28	1020	45	23	14	14	40	"	"	23	1251	
8	13	4	6	"	35	3	1	"	2	4	121	1	12	5	3	4	"	"	1	157	
3	7	9	"	"	22	2	2	"	"	"	89	3	5	"	"	"	"	"	"	101	
2	6	2	2	"	14	1	"	"	"	4	48	1	1	"	"	1	"	"	3	59	
9	4	6	2	"	40	"	"	"	"	8	159	8	1	1	"	2	"	"	1	180	
22	30	21	10	"	111	6	3	"	2	16	417	13	19	6	3	7	"	"	5	497	
6	8	7	1	2	34	"	"	1	4	2	120	1	8	3	"	1	"	"	2	142	
3	7	4	2	"	21	2	"	"	1	1	82	"	3	3	"	3	"	"	4	99	
5	9	5	2	"	25	1	1	"	3	2	87	"	2	3	"	4	"	"	1	104	
14	24	16	5	2	80	3	1	1	8	5	289	1	13	9	"	8	"	"	7	345	
10	8	5	5	"	43	1	"	1	2	2	144	14	5	6	3	4	"	"	"	182	
8	8	10	4	2	48	"	1	"	3	"	148	5	21	7	1	4	"	"	"	190	
8	6	7	3	2	30	2	4	"	2	1	90	1	13	3	2	1	"	"	4	123	
26	22	22	12	4	121	3	5	1	7	3	382	20	39	16	6	9	"	"	4	495	
62	76	59	27	6	312	12	9	2	17	24	1088	34	71	31	9	24	"	"	16	1337	
120	124	94	35	7	585	23	15	9	37	52	2108	79	94	45	23	64	"	"	39	2588	

Almindelighed i December 1906. I enkelte Kommuner, nemlig en Del af dem, som ere oprettede senere end Landkommunalloven, samt Kommunerne i de tidligere slesvigske Distrikter, som ved Fredstraktaten i Wien 1864 henlagdes til Kongeriget, fandt Valgene dog Sted i Decbr. 1904 eller Decbr. 1905. For de Kommuner, der ere delte efter Afholdelsen af de ordinære Sogneraadvalg i 1903, og som derfor i Henhold til de gældende Bestemmelser samtidig have afholdt Valg af de to Vælgerklasser, har man medtaget begge disse Valg. Dette er Grunden til, at det samlede Antal Valg efter Tabellerne 4 og 5 er noget større end Antallet af Sognekommuner (henholdsvis 1122 og 1102). Dragør Kommune i Københavns Amt har man udeladt af Tabellerne paa Grund af denne Kommunes særlige kommunale Forfatning.

Antallet af Vælgere af den almindelige Vælgerklasse i de Kommuner, hvor Valg afholdtes i 1906 eller i de to foregaaende Aar, var ifølge Tabel 4 140542. Til en Beregning af samtlige Sognekommuners Vælgerantal af den almindelige Vælgerklasse kan benyttes Antallet af Vælgere af den højestbeskattede Vælgerklasse i de øvrige Sognekommuner. Dette Tal, som jo udgør en Femtedel af samtlige Vælgere, beløb sig ifølge Tabel 5 til 30552. Herfra maa dog drages Antallet af højestbeskattede Vælgere i de Kommuner, hvor der samtidig blev afholdt Valg af begge Vælgerklasser, og hvor derfor — jfr. ovenfor — begge Valgene ere medtagne i Tabellerne. Efter dette Fradrag bliver der tilbage 29637 højestbeskattede Vælgere, hvortil svarer 148185 Vælgere af den almindelige Vælgerklasse¹⁾. Naar hertil lægges Antallet af Vælgere i Dragør Kommune (448 i 1906), faar man, at Sognekommunernes samlede Vælgerantal af den almindelige Vælgerklasse omkring Aar 1906 udgør ca. 289200.

Stiller man Vælgertallet i Forhold til Folketallet den 1ste

---

¹⁾ Bestemmelsen i Landkommunalloven, at dersom et lige Bidrag er udredet af flere, og det bliver nødvendigt at medtage nogen af disse for at naa Femtedelen af samtlige Vælgere, blive de alle at medtage, har dog maaske bevirket, at dette Tal er lidt for højt.

Februar 1906, viser det sig, at paa dette Tidspunkt var 18,5 pCt. af Folkemængden og 80,0 pCt. af Mændene paa 25 Aar og derover Vælgere af den almindelige Vælgerklasse. Ved Sogneraadsvalgene af den almindelige Vælgerklasse i Aarene 1900 og 1903 var der i alt 264427 Vælgere eller 17,8 pCt. af den samlede Befolkning og 77,0 pCt. af Mændene paa 25 Aar og derover. I de senere Aar er altsaa Vælgertallet i Landdistrikterne — ligesom ogsaa i Hovedstaden og i Provinsbyerne — steget betydelig stærkere end Befolkningen.

De tilsvarende Tal for Øernes og Jyllands Landdistrikter fremgaa af nedenstaaende Tabel:

	1906			1900 ell. 1903		
	Vælgere af den almindelige Vælgerklasse			Vælgere af den almindelige Vælgerklasse		
	Antal (beregnet)	i pCt. af Folkemængden	i pCt. af Mænd paa 25 Aar og derover	Antal	i pCt. af Folkemængden	i pCt. af Mænd paa 25 Aar og derover
	pCt.	pCt.		pCt.	pCt.	
Øernes Landdistrikter ...	141000	19,5	80,8	129000	18,8	77,5
Jyllands Landdistrikter..	148200	17,7	79,3	135400	17,0	76,5
I alt ...	289200	18,5	80,0	264400	17,8	77,0

Bevægelsen i Retning af et større Antal Vælgere i Forhold til Folkemængden genfindes saavel for Øernes som for Jyllands Landdistrikter, og den relative Forøgelse i Vælgerantallet er omtrent lige stor for de to Landsdele. — I øvrigt vil det ses, at der nu, ligesom ved de foregaaende Valg, saavel i Forhold til Folkemængden som i Forhold til Antallet af Mænd over 25 Aar er flere Vælgere paa Øerne end i Jylland.

Til Oplysning om Vælgerantallet i Sognekommunerne inden for hvert enkelt Amt skal anføres omstaaende Oversigt (Side 32).

En Sammenligning af Tabellens Procenttal viser, at Forøgelsen i Antallet af Vælgere i Forhold til den samlede Befolkning genfindes i stærkere eller svagere Grad inden for de enkelte Amter. Paa Øerne er Forøgelsen størst i de to fynske Amter, ca.

Sognekommunerne i	Antal	Antal		Sognekommunerne i	Antal	Antal	
	Vælgere af den almindelige Vælgerklasse	Vælgere i pCt. af den samlede Befolkning	1900 ell. 1903 pCt.			Vælgere af den almindelige Vælgerklasse	Vælgere i pCt. af den samlede Befolkning
Københavns Amt	18100	18,6	18,1	Vejle Amt	16000	18,0	17,7
Frederiksborg —	13900	19,5	19,3	Aarhus —	20100	18,6	18,2
Holbæk —	17800	19,5	19,0	Randers —	17200	18,3	17,7
Sors —	14300	19,6	19,0	Aalborg —	16400	17,2	16,1
Præstø —	18000	20,4	19,9	Hjørring —	16200	15,5	15,0
Bornholms —	4100	18,0	17,2	Thisted —	11400	18,6	17,3
Maribo —	16300	20,0	19,0	Viborg —	18100	18,3	17,7
Svendborg —	19800	19,8	18,2	Ringkøbing —	18200	16,7	16,0
Odense —	18700	18,9	17,4	Ribe —	14600	18,6	17,7
Øerne i alt	141000	19,5	18,6	Jylland i alt ..	148200	17,7	17,0
				Sognek. i alt	289200	18,5	17,8

1¹/₂ pCt., mindst i Frederiksborg Amt, 0,2 pCt. I Jylland er den relative Forøgelse i Vælgerantallet størst i Thisted og Aalborg Amter, nemlig henholdsvis 1,3 og 1,1 pCt., mindst i Vejle Amt, 0,3 pCt.

Som ovenfor nævnt er Vælgerantallet i Forhold til Befolkningen større paa Øerne end i Jylland. Af ovenstaaende Oversigt fremgaar det endvidere, at inden for Øernes Amter er der i Forhold til den samlede Befolkning flest Vælgere i Præstø Amt (20,4 pCt.), færrest paa Bornholm (18,0 pCt.). I Jylland er der forholdsvis flest Vælgere i Aarhus, Thisted og Ribe Amter (18,6 pCt.), færrest i Hjørring Amt (15,5 pCt.). Med Hensyn til de Aarsager, som kunne tænkes at bevirke disse Uligheder mellem de enkelte Landsdele (forskellig Aldersfordeling og Forskelligheder i Fremgangsmaaden ved Formue- og Lejlighedsskattens Paaligning m. v.), skal henvises til, hvad herom er anført i Bureauets tidligere Publikation om kommunale Valg (Statistiske Meddelelser, 4de Række, 16de Bind, Hæfte VII, S. 42 f.).

Af Tabellerne 4 og 5 fremgaar det, at der ved Valgene i December 1906 af den almindelige Vælgerklasse af 140542 valgberettigede deltog 70220 i Valget eller 50,0 pCt., og af de 30552 højestbeskattede Vælgere 19738 eller 64,6 pCt. Ved Valgene af den

almindelige Vælgerklasse stemte altsaa Halvdelen af Vælgerne, ved Valgene af den højestbeskattede Vælgerklasse henimod de to Tredjedele. Denne Forskel i de to Vælgerklassers Valgdeltagelse er ganske i Overensstemmelse med, hvad der blev oplyst om Valgene i 1900 og 1903.

Til Belysning af Valgdeltagelsen i 1906 i Sammenligning med de to tidligere Valg, for hvilke tilsvarende Oplysninger foreligge, nemlig Valgene i 1900 og 1903, hidsættes nedenstaaende relative Tal for Sognekommunerne i Landets to Hoveddele.

	Af 100 Vælgerere stemte					
	ved Valgene af den almindelige Vælgerklasse			ved Valgene af den højestbeskattede Vælgerklasse		
	1906	1903	1900	1906	1903	1900
	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
Øernes Sognekommuner	48,8	41,7	38,6	60,0	58,1	58,3
Jyllands Sognekommuner . . .	51,0	45,7	48,0	69,3	66,4	65,3
Samtl. Sognekommuner	50,0	43,7	43,6	64,6	62,6	61,8

Det vil heraf ses, at Valgdeltagelsen i 1906 var betydelig større end ved Valgene i 1903 og 1900; dette gælder særlig Valgene af den almindelige Vælgerklasse, ved hvilke der i 1906 stemte 50,0 pCt. af Vælgerne, i 1900 og 1903 kun 43 à 44 pCt. Ved Valgene af den højestbeskattede Vælgerklasse stemte i 1906 64,6 pCt. mod 62,6 pCt. i 1903 og 61,8 pCt. i 1900. Denne større Valgdeltagelse ved de sidst afholdte Sogneraadvalg findes baade i Øernes og Jyllands Sognekommuner. Det fremgaar endvidere af Tabellen, at Valgdeltagelsen i alle tre Aar og ved begge Vælgerklassers Valg var større i Jylland end paa Øerne.

Til Belysning af Valgdeltagelsen i de enkelte Egne af Landet skal i nedenstaaende Talrækker meddeles Valgdeltagelsesprocenterne for Sognekommunerne inden for hver enkelt Amtsrædkreds; til Sammenligning er anført de tilsvarende Procenttal for Valgene i 1900, i hvilket Aar i alt væsentligt de samme Sognekommuner afholdt Valg af samme Vælgerklasse som i 1906.

Sognekommunerne i:	Af 100 Vælgere stemte			
	ved Valgene af den almindelige Vælgerklasse		ved Valgene af den højestbeskattede Vælgerklasse	
	1906 pCt.	1900 pCt.	1906 pCt.	1900 pCt.
Københavns Amtsradsreds...	56,7	53,6	51,2	58,3
Roskilde —	51,5	29,1	63,1	54,5
Frederiksborg Amt	49,8	34,5	59,9	55,1
Holbæk —	46,4	37,2	60,7	55,2
Sorø —	52,7	41,4	66,6	64,5
Præstø —	48,7	49,1	63,0	63,4
Bornholms —	33,4	17,3	47,7	45,5
Maribo —	44,7	32,1	54,8	56,5
Svendborg —	51,0	35,4	59,8	54,1
Odense Amtsradsreds	45,5	38,3	67,5	68,3
Assens —	45,7	43,4	55,6	52,3
Øernes Sognekommuner...	48,8	38,6	60,0	58,3
Vejle Amt	53,2	45,2	73,5	69,0
Skanderborg Amtsradsreds ..	48,8	49,1	73,2	70,6
Aarhus — ..	63,0	62,3	73,6	71,0
Randers Amt	52,5	46,2	62,1	55,3
Aalborg —	47,0	39,7	63,6	63,7
Hjørring —	48,8	48,5	71,0	63,5
Thisted —	44,4	48,9	68,6	62,9
Viborg —	52,4	49,1	66,1	65,5
Ringkøbing —	53,7	48,4	66,3	66,8
Ribe —	45,7	45,1	75,7	71,4
Jyllands Sognekommuner...	51,0	48,0	69,3	65,3
Samtl. Sognekommuner..	50,0	43,6	64,4	61,8

Ved Valgene i 1906 af den almindelige Vælgerklasse var Valgdeltagelsen størst i Kommunerne i Aarhus Amtsradsreds (63,0 pCt.) og mindst i Bornholms Amt (33,4 pCt.); ved de højestbeskattedes Valg var Valgdeltagelsen størst i Ribe Amts Sognekommuner (75,7 pCt.) og lavest i Bornholms Amt (47,7 pCt.). De her nævnte Amter udviste ogsaa ved Valgene i 1900 de højeste og de laveste Valgdeltagelsesprocenter, men for dem alle gælder det, at Valgdeltagelsen i 1906 var højere end i 1900. Dette er særlig Tilfældet paa Bornholm, hvor der i 1900 kun stemte 17,3 pCt. af Vælgerne af den almindelige Vælgerklasse, men i 1906: 33,4 pCt., altsaa omtrent dobbelt saa mange.

Fordeler man de enkelte Sognekommuner i hele Landet og

dets to Hoveddele efter Valgdeltagelsesprocentens Størrelse i 1906, faas følgende Resultat:

Antal Sognekommuner med en Valgdeltagelse af:	Ved Valgene af den almindelige Vælgerklasse			Ved Valgene af den højestbeskattede Vælgerklasse		
	Øerne	Jylland	I alt	Øerne	Jylland	I alt
under 10 pCt.	"	"	"	"	"	"
10—20 —	7	3	10	1	"	1
20—30 —	19	15	34	5	1	6
30—40 —	40	37	77	23	8	31
40—50 —	60	79	139	22	19	41
50—60 —	55	82	137	72	54	126
60—70 —	41	52	93	58	62	120
70—80 —	11	26	37	48	76	124
80—90 —	4	4	8	35	59	94
90—100 —	1	1	2	8	27	35
100 pCt.	"	"	"	1	6	7
Antal Valg	238	299	537	273	312	585

Den stærkere Valgdeltagelse i Jylland end paa Øerne og den stærkere Valgdeltagelse ved de højestbeskattedes end ved den almindelige Vælgerklassens Valg fremgaar af ovenstaaende Tal. Eksempelvis skal fremhæves, at i 47 pCt. af Øernes, men i 55 pCt. af Jyllands Sognekommuner stemte over Halvdelen af Vælgerne af den almindelige Vælgerklasse. Endvidere ses det, at i 16 pCt. af Øernes, men i 29 pCt. af Jyllands Sognekommuner stemte over fire Femtedele af de højestbeskattede Vælgere. Kun i 10 Kommuner stemte over 80 pCt. af Vælgerne af den almindelige Vælgerklasse, men en saa stor Valgdeltagelse udviste 136 af de Kommuner, hvor der fandt Valg Sted af den højestbeskattede Vælgerklasse, og heraf var der igen 7 Kommuner, i hvilke samtlige Vælgere stemte. Disse 7 Kommuner (6 i Jylland og 1 paa Øerne), ere dog udelukkende Kommuner med et ganske ringe Vælgertal. Ogsaa ved de højestbeskattedes Valg i 1903 var der 7 Kommuner, der frembød dette ret usædvanlige Forhold, at alle de valgberetigede stemte, og det samme var Tilfældet ved Valgene af den højestbeskattede Vælgerklasse i Aaret 1900.

I Tabel 4 og 5 er der for Sognekommunerne inden for hver enkelt Amdsraads-kreds meddelt Oplysninger om de valgte Sogneraad-medlemmers Erhverv. Hovedtallene fra disse Tabeller anføres i nedenstaaende Oversigt sammen med de tilsvarende Tal fra Sogneraadvalgene i 1900, da de samme Kommuner afholdt Valg af samme Vælgerklasse som i 1906.

	Valgte af den almindelige Vælgerklasse				Valgte af den højstbeskattede Vælgerklasse			
	Absolute Tal		Forholdstal		Absolute Tal		Forholdstal	
	1906	1900	1906	1900	1906	1900	1906	1900
			pCt.	pCt.			pCt.	pCt.
Immaterielle Erhverv (undt. Skolelærere)....	25	25	1,3	1,4	23	17	0,9	0,7
Skolelærere	25	17	1,3	0,9	15	15	0,6	0,6
Godsejere	5	10	0,3	0,6	9	12	0,3	0,5
Proprietærer	7	6	0,4	0,3	37	50	1,4	2,0
Forpagtere	16	34	0,9	1,9	52	87	2,0	3,5
Gaardmænd, Gaardfæstere, Gaardbestyrere	519	693	27,8	38,4	2108	2103	81,5	83,9
Parcellister, Bols mænd .	235	174	12,6	9,6	79	59	3,0	2,3
Husmænd	505	432	27,1	23,9	94	44	3,6	1,7
Handlende	69	59	3,7	3,3	45	25	1,7	1,0
Møllere	15	27	0,8	1,5	23	34	0,9	1,4
Haandværkere	314	244	16,8	13,5	64	21	2,5	0,8
Fiskere	38	16	2,0	0,9	"	1	"	—
Arbejds mænd	25	8	1,3	0,4	"	"	"	"
Andre	69	62	3,7	3,4	39	39	1,6	1,6
I alt ...	1867	1807	100,0	100,0	2588	2507	100,0	100,0

Det fremgaar af ovenstaaende Tal, at der er en ret betydelig Forskel paa Sogneraad-medlemmernes Erhvervsfordeling, eftersom de ere valgte af den almindelige eller af den højstbeskattede Vælgerklasse. De højstbeskattede vælge overvejende Gaardmænd ind i Sogneraadene (over de fire Femtedele). De af den almindelige Vælgerklasse valgte Medlemmer ere derimod mere jævnt fordelte paa de forskellige Erhverv; godt en Fjerdedel af de valgte ere Gaardmænd, godt en Fjerdedel Husmænd, en Sjattedel Haandværkere og en Ottendedel Parcellister og Bols mænd.

En Sammenligning mellem de i Aarene 1906 og 1900 valgte

Sogneraadsmedlemmers Erhverv viser, at der ved det sidste Valg af den almindelige Vælgerklasse valgtes flere Skolelærere, Parcel-
lister, Bols mænd, Husmænd, Handlende, Haandværkere, Fiskere og
Arbejdsmænd (Landarbejdere) end ved Valget i 1900, men derimod
færre Godsejere, Forpagtere, Gaardmænd og Møllere. Af den højest-
beskattede Vælgerklasse valgtes der i 1906 flere Parcellister,
Bolsmænd, Husmænd, Handlende og Haandværkere end i 1900,
men færre Godsejere, Proprietærer, Forpagtere, Gaardmænd og
Møllere. Forskydningen i Erhvervsfordelingen fra 1900 til 1906 er
altsaa — som det vil ses — i alt væsentligt gaet i samme Ret-
ning for begge Vælgerklassers Vedkommende; i Korthed kan denne
Bevægelse karakteriseres saaledes, at der i 1906 i Sammenligning
med Valgene 6 Aar tidligere valgtes færre Medlemmer, som ved
deres Livserhverv vare knyttede til det store og middelstore Land-
brug, men flere, som tilhørte det lille Landbrug (Husmandsklassen)
og Erhvervene uden for Landbruget (Handel, Industri, Fiskeri og
Landarbejderklassen). Af Tabellens Procenttal vil det ses, at denne
Forskydning har givet sig et stærkere Udslag ved den almindelige
Vælgerklassens Valg end ved Valgene af den højestbeskattede Væl-
gerklasse.

Hvis man samler de valgte, der tilhøre Landbruget, i tre
større Grupper, og sammenstiller disse tre Grupper med samtlige
øvrige valgte under eet, faas for Valgene i 1906, 1903 og 1900
følgende Forholdstal:

	Valgte af den almindelige Vælgerklasse			Valgte af den højestbeskattede Vælgerklasse		
	1906 pCt.	1903 pCt.	1900 pCt.	1906 pCt.	1903 pCt.	1900 pCt.
Godsejere, Proprietærer, For- pagtere	1,5	1,8	2,8	3,7	4,6	5,9
Gaardmænd m. v.	27,8	31,8	38,4	81,5	83,2	83,9
Bolsmænd, Parcellister, Hus- mænd	39,5	36,9	33,5	6,7	5,1	4,1
Andre Erhverv	31,2	29,5	25,3	8,1	7,1	6,1
Tilsammen	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Den ovenfor paapegede Forskel i de valgte Sogneraadsmed-
lemmers Fordeling efter Erhverv i 1900 og 1906 fremgaar tydeligt

af denne Oversigt, og hvad Fordelingen i 1903 angaar, hvor Valgene i øvrigt foregik i andre Kommuner end de, der havde Valg i 1900 og 1906, staar dette Valg paa alle Punkter som et Overgangsled mellem Fordelingen ved Valgene i 1900 og 1906.

De nuværende Sogneraadsmedlemmer, som altsaa ere valgte enten i 1903 eller i 1906, udgøre et samlet Antal af 8674. De fordele sig efter Erhverv paa følgende Maade: 102 tilhøre immaterielle Erhverv, 89 ere Skolelærere, 34 Gaardejere, 94 Proprietærer, 141 Forpagtere, 5149 Gaardmænd, Gaardfæstere og Gaardbestyrere, 568 Parcellister og Bolsmænd, 1172 Husmænd, 220 Handlende, 73 Møllere, 746 Haandværkere, 80 Fiskere, 38 Arbejdsmand og 168 andre Erhverv.

Til Slutning skal meddeles nedenstaaende Oversigt, der angiver Antallet af kommunale Vælgere i København og Vælgertallet af den almindelige Vælgerklasse i Frederiksberg Kommune, de øvrige Bykommuner samt Sognekommunerne i Aaret 1906, hvorhos Vælgertallene ere satte i Forhold dels til den samlede Befolkning, dels til Antallet af Mænd paa 25 Aar og derover.

	Antal Vælgere 1906	Vælgertallet i pCt. af Folke- mængden pct.	Vælgertallet i pCt. af Antallet af Mænd paa 25 Aar og derover pct.
København ¹⁾	57166	13,4	60,3
Frederiksberg	13987	16,0	74,4
Øvrige Købstæder og Handels- pladser	84843	16,7	76,9
Sognekommunerne	289200	18,5	80,0
Tilsammen 1906	445196	17,2	76,2
— 1900	397079	16,2	71,8

Baade i Forhold til Folkemængden og i Forhold til Antallet af fuldmyndige Mænd er de kommunale Vælgere Antal forholdsvis mindst i København, større paa Frederiksberg, endnu større i de øvrige Købstæder og Handelspladser, størst i Sognekommunerne.

¹⁾ Herunder er indbefattet 7536 Vælgere, som udgjorde Vælgertallet i 1905 i de fra 1901 og 1902 indlemmede Distrikter; Vælgertallet for 1906 foreligger nemlig ikke opgjort for disse Distrikter.

I Forbindelse hermed maa dog erindres, at Vælgerne i København vælge samtlige Borgerrepræsentationens Medlemmer, medens derimod Vælgerne i Landets øvrige Bykommuner vælge den større Del og i Sognekommunerne den mindre Del af Kommunalbestyrelsernes Medlemmer.

Det samlede Antal Vælgere udgjorde i 1906 ca. 445000 mod 397000 i 1900. I Forhold til Folkemængden udgjorde Vælgertallet i 1906: 17,2 pCt. og i Forhold til Antallet af Mænd paa 25 Aar og derover 76,2 pCt. I 1900 vare de tilsvarende Procenttal henholdsvis 16,2 og 71,8 pCt. I 1906 havde altsaa en betydelig større Del af Befolkningen kommunal Valgret end i 1900.
